

Центр
соціальних
і трудових
досліджень

вул. Амосова, 4, офіс 231, м. Київ, Україна 03141
cslr.org.ua | info@cslr.org.ua | fb.com/socialandlaborresearch
+38044 24 69 152

Де взяти гроші? Альтернативні варіанти економічної політики України

На порозі прийняття державного бюджету України та податкової реформи, основним питанням, яке обговорюється владою, є обсяги скорочень державних витрат. **Найбільш суттєві урізання загрожують соціальній сфері, фінансуванню науки, освіти, охорони здоров'я та перегляду обсягів допомоги малозахищеним верствам населення.** Все це подається під соусом болючих але необхідних реформ, які виведуть українське суспільство із кризи.

Однак Центр соціальних і трудових досліджень має **інші пропозиції**, які базуються на дослідженнях альтернативних методів у соціально-економічній політиці, що проводились Центром протягом 2015 року.

БОРГОВА ПОЛІТИКА

Поточна політика кредитування призвела до того, що сумарні виплати за зовнішніми боргами на 1 зайняту особу в 2015 році зросли у 56 раз у порівнянні з 2007 роком. **За останні два роки такі виплати зросли у понад 7 разів. На оплату відсотків за державними кредитами в 2015 році направлено понад 92 млрд грн, що в 1,5 рази перевищує витрати на всю систему охорони здоров'я.** Умовою отримання кредитів у Міжнародного валютного Фонду стало скорочення державних видатків на соціальну сферу та розвиток країни.

Пропонується зупинити кредитування України за рахунок позик міжнародних фінансових організацій. Не сплачувати таким кредиторам до проведення публічного аудиту усіх державних боргів, які брались попередньою і поточною владою. Пріоритетною має стати орієнтація на внутрішні ресурси розвитку, для чого треба змінити принципи податкової політики.

ПОДАТКОВА ПОЛІТИКА

За останні три роки **частка податку на прибуток юридичних осіб скоротилася майже вдвоє, до 7% у доходах державного бюджету.** При цьому зростає роль непрямих податків (акцизи, податок на додану вартість), які лягають на плечі фізичних осіб.

Аграрна галузь, яка подається як «новий лідер економічного зростання» згідно розрахунків ЦСТД за 2012-2014 роки сплатила сумарно тільки 0,6% від загальних податків, виробивши у 20 раз більше продукції (11,8% ВВП). За умов експортної спрямованості, дешевої робочої сили це означає викачування природних ресурсів з України для отримання надприбутків обмеженого кола власників.

Пропонується замість поточної податкової реформи змістити акцент в оподаткуванні на великі підприємства, які створили олігархічну структуру економіки країни. Таким чином тільки з аграрних підприємств можна отримати понад 30 млрд. грн. додаткових платежів зі збереженням їх рентабельності. Необхідно впровадити прогресивне оподаткування разом з удосконаленням адміністрування збору податків та їх розподілу.

БОРОТЬБА ІЗ ВИВЕДЕННЯМ КАПІТАЛІВ В ОФШОРИ

Офшорні канали залишаються основними причинами низького наповнення бюджету. **Україна входить до 10-ки країн з найбільшим вимиванням капіталів у світі.** Близько половини іноземних

Центр
соціальних
і трудових
досліджень

вул. Амосова, 4, офіс 231, м. Київ, Україна 03141
cslr.org.ua | info@cslr.org.ua | fb.com/socialandlaborresearch
+38044 24 69 152

інвестицій складають кошти, частково повернені до України після їх виведення до офшорних країн на зразок Кіпру та Віргінських островів. **За період 2012 - 9 міс. 2015 року тільки за рахунок торгівлі товарами через фірми-посередники в офшорах було втрачено майже 4 млрд. дол. США.** Шляхом надання фіктивних послуг в такі країни тільки за послугами роялті - ще 140 млн дол. Ці кошти можна було б направити на цілі інноваційного розвитку та соціального благополуччя в країні.

Пропонується негайно розпочати процес розробки та впровадження в Україні міжнародного досвіду в боротьбі з виведенням капіталів за кордон. До таких належать різноманітні дискримінаційні інструменти для компаній, які не можуть довести свою непричетність до офшорних юрисдикцій в зовнішній торгівлі, активний обмін банківською інформацією з іншими країнами, обмеження тендерів, субсидій, участі у приватизації державного майна для офшорних фірм.

ЗМІНА ПРИНЦИПІВ РЕГУЛЮВАННЯ РИНКУ ПРАЦІ

Нав'язувана політика збільшення гнучкості ринку праці матиме наслідками не тільки зменшення соціального захисту та безробіття, але й не забезпечить зростання конкурентоспроможності українського бізнесу. **Продуктивність праці, яка є справді низькою в Україні, необхідно підвищувати не за рахунок зменшення витрат на персонал (інвесторів сьогодні приваблюють здешевленням вартості робочої сили), а стимулюванням інвестицій в наукоємні галузі.** Потрібно швидшими темпами підвищувати рівень мінімальних заробітних плат та паралельно впроваджувати новітні технології на виробництві з відповідною державною підтримкою таких перетворень.

Всі перелічені заходи можуть стати реальною альтернативою для соціально-економічного розвитку країни в майбутньому.

ДОВІДКОВО:

Центр соціальних і трудових досліджень – створений у 2013 році незалежний некомерційний центр з аналізу соціально-економічних проблем, колективних протестів, трудових відносин і конфліктів.

Контактні особи:

- 067-320-62-35 – Олександр Кравчук, координатор економічного проекту Центру соціальних і трудових досліджень
- 050-380-10-35 – Захар Попович, заступник директорки Центру соціальних і трудових досліджень
- 093-508-62-38 - Вікторія Мулявка, соціолог, аналітик Центру соціальних і трудових досліджень